Проєкт

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Національної комісії
зі стандартів державної мови
від _____ 202__ р. №_____

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок призначення уповноважених установ (організацій) та екзаменаторів для проведення іспиту на рівень володіння державною мовою

Загальні положення

1. Це положення визначає процедуру, за якою Національна комісія зі стандартів державної мови (далі – Комісія) призначає уповноважені державою установи (підприємства, організації) (далі – уповноважена установа (організація)) та екзаменаторів Комісії для проведення іспиту на рівень володіння державною мовою (далі – Іспит).

2. У цьому Положенні терміни вживаються з таким значенням:

відповідальна особа – працівник / працівниця апарату Комісії, який / яка відповідно до покладених на нього / неї повноважень здійснює контроль за роботою та адміністрування електронного кабінету претендента, забезпечує моніторинг перебігу Іспиту;

екзаменатор Комісії – це призначена Комісією особа, яка оцінює виконані завдання Іспиту та надає персональний висновок щодо відповідності вмінь претендента рівневі вимог до володіння державною мовою;

електронний кабінет – персональне автоматизоване робоче місце учасника Іспиту (фізичної особи), доступ до роботи в якому здійснюється шляхом автентифікації та ідентифікації такого учасника;

електронний протокол перевірки – документ, у якому зафіксовано результати перевірок частин Іспиту, складені та внесені до електронного кабінету;

інструктор – особа, яка відповідає за дотриманням процедури організації та проведення Іспиту;

Іспит – засіб встановлення рівня володіння державною мовою;

іспитова аудиторія – місце, що за своїм матеріально-технічним оснащенням придатне для проведення Іспиту;

іспитова комісія – група екзаменаторів, яку формує Комісія для комплексної перевірки й оцінювання рівня володіння державною мовою претендентом;

претендент – особа, яка має намір офіційно підтвердити свій рівень володіння державною мовою;

уповноважена установа (організація) – установа (організація), призначена рішенням Комісії для організаційно-технічного забезпечення проведення Іспиту та контролю за дотриманням вимог доброчесності.

3. Організаційну, інформаційну, аналітичну підтримку всіх етапів добору уповноважених установ (організацій) та екзаменаторів забезпечує апарат Комісії.

4. З метою забезпечення належного рівня організації проведення Іспиту Комісія може співпрацювати на договірній основі з органами, установами, організаціями, які можуть надати іспитові аудиторії Комісії.

Уповноважена установа (організація)

5. Добір уповноважених установ (організацій) відбувається у спосіб, визначений Конституцією України, Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Положенням про Національну комісію зі стандартів державної мови, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 06 листопада 2019 року № 911, цим Положенням, іншими нормативно-правовими актами.

6. Добір уповноважених установ (організацій) відбувається за конкурсом в окремих регіонах і має такі етапи:

1) оприлюднення інформації про початок добору уповноваженої установи (організації) або уповноважених установ (організацій) в окремому регіоні на офіційному вебсайті Комісії;

2) прийняття заяв і супровідних документів;

3) вивчення поданих документів, за потреби – співбесіда з керівниками установ, що подали заявку на участь у доборі уповноважених установ (організацій);

4) призначення уповноваженої установи (організацій) рішенням Комісії та внесення її до переліку призначених уповноважених установ (організацій);

5) проведення навчання для інструкторів у призначених Комісією уповноважених установах (організаціях).

7. Уповноваженою установою (організацією) може бути заклад вищої освіти державної (у містах Києві та Севастополі – також комунальної) форми власності, які належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України, провадить освітню діяльність на рівні вищої освіти не нижче першого (бакалаврського) рівня за акредитованими освітніми програмами у межах спеціальностей 014 «Середня освіта» (предметна спеціалізація 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)) та / або 035 «Філологія» (спеціалізація 035.01 «Українська мова та література», та / або 281 «Публічне управління та адміністрування», мають штатного працівника з науковим ступенем не нижче доктора філософії (кандидата наук) зі спеціальностей «Українська мова» та / або «Публічне управління та адміністрування», який забезпечить кадрові та матеріально-технічні вимоги до уповноваженої установи.

8. Оприлюднення інформації про початок добору уповноваженої установи (організації) або уповноважених установ (організацій) в окремому регіоні здійснює апарат Комісії на офіційному вебсайті Комісії.

9. Для участі у доборі уповноважених установ (організацій) установа, що відповідає критеріям, визначеним пунктом 7 цього Положення, подає до апарату Комісії в електронному вигляді:

1) заяву встановленого зразка, підписану керівником;

2) лист-обґрунтування із характеристикою кадрового та матеріально-технічного забезпечення, що відповідає оприлюдненим умовам добору уповноважених установ (організацій);

3) список претендентів на призначення екзаменаторами Комісії;

4) витяг із Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

5) копію документа, що посвідчує особу керівника установи-претендента;

6) проєкт договору про співпрацю;

7) інші документи.

10. З метою уточнення відомостей про установи-претенденти працівники апарату Комісії можуть проводити співбесіду з керівниками установ-претендентів або визначеними ними особами, отримувати необхідну інформацію від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій.

11. За результатами опрацювання поданих на конкурс документів та співбесід апарат Комісії формує перелік попередньо дібраних установ-претендентів та інформує їх про це.

12. Установа не може бути рекомендована до переліку попередньо дібраних установ-претендентів, якщо:

1) не подала належним чином документів, визначених пункті 9 цього Положення;

2) під час попередньої перевірки було виявлено недостовірну інформацію, зазначену в заяві або в інших супровідних документах.

13. Комісія ухвалює рішення про призначення уповноваженої установи (організації) та укладає договір з уповноваженою установою (організацією) про порядок взаємодії в забезпеченні процесу іспитування на рівень володіння державною мовою.

14. Комісія допускає інструкторів, запропонованих призначеною уповноваженою установою (організацією), до проходження навчання щодо правил роботи інструктора з організації проведення процедури Іспиту. Програму та форми навчання визначає Комісія.

15. Комісія не надає пояснень щодо рішень, пов'язаних із призначенням уповноважених установ.

16. Рішення Комісії про призначення уповноваженої установи (організації) апарат Комісії повідомляє керівникові уповноваженої установи.

17. Уповноважена установа (організація) зобов'язана повідомити апарату Комісії про зміну інформації про уповноважені установи (організації) (зміна керівництва уповноваженої установи (організації), зміна

форми власності, зміна юридичної адреси), а також визначених пунктом 7 цього Положення вимог протягом 10 робочих днів з дня настання таких змін.

18. Скасування рішення про призначення уповноваженої установи (організації) відбувається за рішенням Комісії.

Екзаменатори Комісії

19. Добір екзаменаторів Комісії відбувається у спосіб, визначений Конституцією України, Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Положенням про Національну комісію зі стандартів державної мови, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 06 листопада 2019 року № 911, цим Положенням, іншими нормативно-правовими актами.

20. Екзаменатором Комісії може бути громадянин / громадянка України, що має вищу освіту не нижче ступеня магістра за спеціальністю «Філологія» (спеціалізація – «Українська мова та література»), «Середня освіта» (предметна спеціальність «Українська мова і література»), здобуту на підставі базової вищої освіти ступеня бакалавра за тією ж спеціальністю і перебуває у трудових відносинах з уповноваженою установою (організацією) як штатний працівник / штатна працівниця або працівник / працівниця за сумісництвом та / або на умовах погодинної оплати праці. Екзаменатором Комісії також може бути особа, що має науковий ступінь за спеціальністю «Українська мова».

21. Добір екзаменаторів Комісії відбувається за такими етапами:

1) оприлюднення інформації про початок добору екзаменаторів Комісії на офіційному вебсайті Комісії та повідомлення про це керівникові уповноваженої установи (організації);

2) прийняття заяв і супровідних документів від кандидатів;

3) вивчення поданих документів, за потреби – інтерв'ювання кандидатів працівниками апарату Комісії;

4) формування переліку попередньо дібраних кандидатів;

5) проведення навчання для попередньо дібраних кандидатів щодо процедури проведення Іспиту, критеріїв оцінювання роботи претендентів під час складання Іспиту;

6) проведення тестування попередньо дібраних кандидатів.

22. Оприлюднення інформації про початок добору екзаменаторів Комісії здійснює апарат Комісії на офіційному вебсайті Комісії.

23. Для участі у доборі екзаменаторів Комісії особа, що відповідає критеріям, визначеним пунктом 20 цього Положення, подає до апарату Комісії в електронному вигляді:

1) заяву встановленого зразка;

2) подання керівника уповноваженої установи (організації);

3) мотиваційний лист;

4) професійне розширене резюме;

5) копію документа, що посвідчує особу;

6) копії документів про освіту;

7) інші документи, які особа вважає за потрібне подати для участі у доборі і які підтверджують її кваліфікацію (сертифікати, свідоцтва, рекомендаційні листи тощо).

Для подання документів особа повинна мати актуальний кваліфікований електронний підпис.

24. З метою уточнення відомостей про учасників добору екзаменаторів Комісії працівники апарату Комісії можуть проводити інтерв'ю з цими особами, керівниками уповноважених установ (організацій), а також отримувати необхідну інформацію від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, окремих осіб.

25. За результатами опрацювання поданих документів та інтерв'ю апарат Комісії формує перелік попередньо дібраних екзаменаторів та інформує про це їх та керівника уповноваженої установи (організації).

26. Особа не може бути рекомендована до переліку попередньо дібраних екзаменаторів, якщо:

1) не подала належним чином документів, визначених пунктом 23 цього Положення;

2) під час попередньої перевірки було виявлено недостовірну інформацію, зазначену в заяві або в інших супровідних документах.

27. Комісія допускає попередньо дібраних екзаменаторів до проходження навчання щодо процедури іспитування на рівень володіння державною мовою. Програму та форми навчання визначає Комісія.

28. Усі попередньо дібрані екзаменатори, що брали участь у навчанні, за його підсумками складають тестування та проходять кваліфікаційну співбесіду. Програму тестування та співбесіди визначає Комісія.

29. Комісія ухвалює рішення про призначення екзаменатором Комісії.

30. Комісія не зобов'язана надавати пояснення щодо рішень, пов'язаних із добором і призначенням екзаменаторів Комісії.

31. Рішення Комісії про призначення екзаменатором Комісії повідомляють екзаменаторові особисто та керівникові уповноваженої установи (організації).

Права та обов'язки екзаменатора Комісії

32. Екзаменатор Комісії має **право**:

1) брати участь в Іспиті, перевіряючи та оцінюючи відкриту частину тестового завдання, виконаного претендентом;

2) проводити та / або оцінювати участь претендента в усній частині Іспиту.

33. Екзаменатор Комісії **зобов'язаний**:

1) в електронному кабінеті екзаменатора підтверджувати готовність до участі в Іспиті чи інформувати Комісію про неможливість взяти участь в Іспиті у визначений термін;

2) дотримуватися принципів недискримінації та неупередженості;

3) провести оцінювання участі претендента в Іспиті згідно із затвердженими Комісією вимогами до рівнів володіння державною мовою та критеріями оцінювання;

4) результати своєї роботи з оцінювання участі претендента в Іспиті зафіксувати в електронному протоколі;

5) мати кваліфікований електронний підпис;

6) заявити про конфлікт інтересів, що може виникнути під час проведення та / або оцінювання участі претендента в усній частині Іспиту;

7) брати участь у заходах з підвищення рівня кваліфікації екзаменаторів, які організовує та проводить Комісія.

34. Інформацію про особу в переліку екзаменаторів Комісії може змінити апарат Комісії без ухвали окремого рішення Комісії на підставі відповідного повідомлення екзаменатора та документів, що засвідчують відповідні зміни.

Екзаменатори Комісії зобов'язані повідомляти апарату Комісії про зміну інформації, яку містить перелік екзаменаторів і вона стосується особових та / або службових відомостей про екзаменатора (контактні дані, зміна документа, що посвідчує особу, додавання документів про освіту тощо) протягом 10 робочих днів з дня настання таких змін.

35. Припинення повноважень екзаменатора Комісії відбувається за рішенням Комісії. Про це Комісія повідомляє особі, повноваження екзаменатора якої припинено, та керівникові уповноваженої установи (організації).

36. Керуючись частиною п'ятою статті 47 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», у разі необхідності функції екзаменатора можуть виконувати члени Комісії. При виконанні функцій екзаменатора член Комісії дотримується пунктів 32, 33 цього Положення.

Іспитова аудиторія

37. Іспитова аудиторія може бути організована в органах, установах, організаціях, що беруть на себе зобов'язання забезпечити вільний доступ претендентів до складання Іспиту.

38. Іспитова аудиторія повинна відповідати таким матеріально-технічним вимогам:

1) оснащена камерою (камерами) відеоспостереження для забезпечення доброчесності та рівних умов іспитування для претендентів;

2) містити не менше 30 робочих місць, обладнаних комп'ютерами (із вбудованими вебкамерами);

4) наявність гарнітури або окремо стереонавушників та мікрофонів до усіх комп'ютерів.